

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFØRENINGER.

Nr. 8.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 19. Februar 1893.

VI. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Morescos Systuer.

 Hr. Moresco er et ualmindelig storartet Forretningsgeni, der har forstaaet at gøre sit Firma anset langt ud over Danmarks Grænser, det véd de fleste Handelsfolk, og at Hr. Moresco tillige er en sjælden varmtfølelse og godgørende Mand, det kan hvert lille Friskolebarn i København fortælle om.

I hvilken evropæisk Storstiletthed Hr. Morescos Forretning drives, kan man faa en lille Forestilling om, naar man véd, at Firmaet beskæftiger henvend 2,000 Syere, Masser af Funktionærer og et talrigt Kontorpersonale. Præmierne alene, som i 1892 er udbetalt til disse Syere, har været omtrent 20,000 Kr., hvilket er 5 % af Sylønnen, saaledes fordelt: Af 409 Systuer blev 327 præmierede med 15,257 Kr., 30 naaede ikke op til en Syløn af 200 Kr., som tillige med andre Fordringer er en Betingelse for at komme i Betragtning. For 52's vedkommende bortfaldt Præmien paa Grund af Dødsfald, Giftermaal, Uefterrettelighed etc. til Beløb af 930 Kr. Disse bortfaldne Præmier tilfalder ikke Firmaet, men „Understøttelsesfonden for Syersker hos Firmaet I. Moresco“, hvilket Fond for Tiden ejer 29,300 Kr.

Systuerne har desuden fri Lægehjælp og Medicin, og de, der har arbejdet for Firmaet i over 20 Aar, udbetales der en aarlig Huslejhjælp paa 50 à 100 Kr. til Beløb af 1,000 Kr.

Ved særlig indtrædende Travlhed ved Pinsetid udbetales desforuden en ekstra Flidspræmie paa 5 %, som i 1892 androg 5,000 Kr.

Blot disse Tal giver en lille Forestilling om, at I. Moresco ganske behersker Markedet i Kaabefabrikation herhjemme, at dette Firma fuldstændig staar paa Højde med de største Fabriker i Udlandet, og at

det er en human Tankegang, der gaar igennem Ordningen af Forholdet til Syerskerne.

Men hvorfor i Alverden er da Kaabsyerskernes Kaar saa gruelig elendige, at de med al deres Flid og ved 10—12 Timers trælsomt Arbejde i Døgnet ikke er i Stand til af deres Fortjeneste at leve et nogenlunde menneskeværdigt Liv?

Vi vil et Øjeblik fæste vor Opmærksomhed paa Aarsagerne hertil.

Grundaarsagen ligger naturligvis i den Samfundsopfattelse, at Kvinderne ikke skal leve af deres Arbejde. Kan den unge Pige blot tjene lidt til Hjælp til sine Klæder i de midlertidige Aar, hun har at vente til Ægtemanden kommer og tager Forsørgelsespligten paa sig, saa kan det være godt. Denne Opfattelse, der bringer Arbejdsgiveren til med koldt Blod at se paa, at en Kvinde arbejder i 10—14 Timer i Døgnet for 1—2 Kr. og saa for Resten ganske roligt henviser hende til at sulte eller lade sig forsørge af den respektive Ægtemand eller af tilfældige Mænd, er ganske almindelig. At dertil tillige knytter sig den Sidebetragtning, at en Syerske kan leve af Sukkervand og Fjer i Hatten, er en Selvfølge.

Men lønner Hr. Moresco da sine Arbejdere lavere end andre Fabrikanter? Saa vidt os bekendt ikke, i alt Fald véd vi, at han lønner dem højere end Fabrikanter i samme Branche i Udlandet.

At denne Løn er uforsvarlig lav hele Verden over, det hænger sammen med Produktionsmaaden og Konkurrencen, det er ikke vor Hensigt i denne Artikel at komme ind derpaa, vi har saa ofte peget paa den blodige Samfundsuret overfor Arbejderen i sin Helhed og hans uforskyldte Sult og Lidelse. Vi holder os her kun til Morescos Systuer.

Der er nemlig et lille „men“ ved disse og hele Præmiesystemet.

Systuerne paa tre nær tilhører nemlig ikke Firmaet, men er ganske private. Cheferne for disse staar i direkte Forhold til Firmaet, Cheferne modtager og afleverer Arbejdet, og det er ogsaa dem, der bliver præmierede. Disse Systuer antager da Jomfruer, som de lønner ganske vilkaarligt, og det er denne Udbytning paa den allerede i Forvejen lave Løn, der fuldstændig umuliggør Kaabsyning som et Erhverv til at leve som Menneske. Ganske vist har Chefen for Systuen Ansvar for Arbejdets Udførelse og maa leje Lokale til Værksted, men tager altsaa ogsaa Præmierne, som er 5 % af Sylønnen, Syjomfruernes Arbejdsløn som sin Indtægt *) — og Moresco selv lever maaske i den lykkelige Tro, at alle de 2,000 Syersker erholder det fulde Udbytte af den af ham udbetalte Løn.

Hvad vi mener, der skulde gøres? — Først mener vi, at en enkelt Arbejdsgiver, selv om han som Hr. Moresco er en Konge i Forretningsverdenen, ikke magter at omskabe Samfundsforholdene, men vi mener, at han er i Stand til at gaa i Spidsen for en Reform, og det er det, vi venter af Hr. Moresco.

Og det haster med Reformen, thi ret længe taaler Syerskerne ikke at vente, dertil er Kaarene for smertelige, vel siger man, at Syerskerne ikke kan organisere sig, men Strikelysten vokser op af Sult og Pine eller rettere, den ligger i Luften, og kommer paa Arbejdere som en Smitteepidemi. Og mod den skal man tage Forholdsregler i Tide.

Vi vilde altsaa betragte det som en

*) Dersom vi gør nogen af disse Systuer Uret og de vil bevise os, at de deler Præmierne med deres engagerede Syjomfruer, som betales i ugevis; vil vi være meget taknemlige ved at modtage Oplysning herom.